

Gemeenschapsonderwijs

B-STROOM

beroepsvoorbereidend jaar

BEROEPENVELD

MODE

VAKKEN

TV KLEDING 2 It/w
PV PRAKTISCHE OEFENINGEN KLEDING 7 It/w

VV-n

2000/084
(vervangt 99053)

INHOUDSOPGAVE

1 Lessentabel	2
1 Visie	3
2 Beginsituatie	4
2.1 Toelatingsvoorwaarden	
2.2 Beroepenveld Mode	
2.3 Profiel van de leerling	5
3 Algemene doelstellingen	6
4 Algemene pedagogisch didactische wenken en middelen	8
5 Fabricagedocumenten	
11	
6 Doelstellingen, leerinhouden, pedagogisch didactische wenken TV PV	12
6.1 Checklist machines	19
6.2 Checklist strijkapparatuur	20
7 Evaluatie	21
8 Minimale materiële vereisten	22
9 Bibliografie	23

1 VISIE

Het is de bedoeling naast opleiding en opvoeding, de leerlingen van de eerste graad B-stroom te laten kennismaken met een zo breed mogelijke waaier van beroepen in de kleding en decoratiesector.

Door samen met de leerlingen op zoek te gaan naar eigen talenten, helpt men hen een studierichting te kiezen, die past bij hun persoonlijke aanleg en interesses. Hierbij zal men de leerling zo objectief mogelijk benaderen en helpen te oriënteren.

Door de leerlingen te leren observeren en experimenteel met materialen, stoffen en kleuren te leren omgaan, creëert men gunstige omstandigheden om hun creativiteit en kijk op mode tot uiting te laten komen. Deze ideeën vanuit hun ervaring en belangstelling omzetten in ontwerpen van bruikbare realisaties laat hen toe vormen, materialen, uitvoerings- presentatie- en verkoopmogelijkheden te ontdekken en de ruime opvatting van het beroepenveld te ervaren.

Samen zoeken naar thema's, geïnspireerd door kunst, cultuur, muziek, toneel, film, theater, mode, hobby's, interieur, decoratie... geven elke leerling de kans om vorm te geven aan zijn persoonlijke creativiteit. Dit draagt bij tot de algemene ontwikkeling en integratie in onze maatschappij.

Een gedifferentieerde manier van werken is wenselijk en kan leerproblemen helpen vermijden. Om de leerling een aanvaardbaar startniveau voor de tweede graad mee te geven, is het noodzakelijk voor vakken waar zich problemen stellen te remediëren om hen te helpen om hierin te slagen.

De beroepenveld vanuit deze ruime visie benaderen, geeft de leerlingen meer kans op slagen in meerdere facetten van het beroep.

2 BEGINSITUATIE

2.1 Toelatingsvoorwaarden

Volgende leerlingen worden tot het beroepsvoorbereidend jaar toegelaten:

- de leerlingen die het eerste jaar A of het eerste jaar B hebben beëindigd;
- de regelmatige leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs onder volgende voorwaarden:
  - gunstig en gemotiveerd advies van de toelatingsklasseraad;
  - beslissing van de Gemeenschapsminister van Onderwijs of zijn gemachtigde
  - de aanvraag van de directeur van de betrokken instelling voor voltijds secundair onderwijs.

2.2 Beroepenveld mode

Alle leerlingen hebben het eerste leerjaar gevolgd en technologische opvoeding onderricht gekregen. Sommige leerlingen komen uit 1B en hebben reeds kennigemaakt met materialen, grondstoffen en technieken. Bijgevolg zal de leraar rekening houden met deze mogelijke verschillen.

Om administratieve redenen is in de lessentabel onderscheid gemaakt tussen PV en TV Mode. Om pedagogisch -didactische redenen is het leerplan opgemaakt voor 9u per week, waarin PV en TV geïntegreerd zijn. Deze 9u worden dan ook door één leraar gegeven

2.3 Profiel van de leerlingen

De leerlingen hebben nood aan een concrete oriëntatie omdat ze sterk geïnteresseerd zijn in een opleiding afgestemd op de praktijk.

Opvallend zijn de grote verschillen wat het schoolverleden, leermogelijkheden, en motorische vaardigheden betreft, soms zijn ze anders begaafd, minder theoretisch aangelegd, meer doe - gericht.

Door hun resultaatgerichte instelling staan ze positief tegenover alles wat ze als nuttig en aangenaam ervaren.

Ze vertonen vaak een moeilijk gedrag te wijten aan de problemen die ze hadden in hun schoolse voorgeschiedenis.

Ze kunnen moeilijk grote hoeveelheden leerstof verwerken. Het concretiseren van die grote hoeveelheden leerstof is soms een probleem.

Ze hebben nood aan talrijke oefeningen om te kunnen leren uit fouten en tekorten.

Door hun beperkte taalvaardigheid wordt verbale communicatie meestal als een probleem ervaren.

Het ontbreekt heel wat leerlingen aan doorzetting waardoor ze moeilijk opdrachten kunnen afwerken en moeilijkheden overwinnen.

De leerlingen hebben het moeilijk met inzicht in tijd en ruimte en hebben nood aan goede structuren.

De leerlingen zijn op zoek naar bevestiging en geven de indruk sterk op zichzelf gericht te zijn.

3 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

- De leerlingen initieel laten kennismaken met de opleidingsmogelijkheden en beroepen in de sector, met de bedoeling hen zo juist mogelijk te oriënteren.
- Ervaren en inzien dat het beroepenveld "**Mode**" meer te bieden heeft dan alleen maar kleding maken.
- Kennismaken met de verschillende toepassingsgebieden die mode te bieden heeft.
- Met zin voor creativiteit de verschillende stappen om een werkstuk realiseren, doorlopen.
- Inzien dat realisaties bruikbaar, origineel, verkoopbaar en milieuvriendelijk moeten zijn.
- Het belang van een werkmethode inzien en de aangeleerde werkvolgorde toelichten.
- Naast het verwerven van kennis en vaardigheden, probleemoplossend leren denken en handelen.
- Fouten, problemen leren herformuleren en opzoeken en zo mogelijk herstellen.
- Onderlinge samenwerking en zin voor verantwoordelijkheid stimuleren en integreren.
- Bij de realisatie van oefeningen volgende attitudes integreren:
  - verantwoordelijkheid
  - doorzetting
  - respect voor het werk van anderen opbrengen
  - orde netheid en nauwkeurigheid
  - flexibiliteit
  - sociale en communicatieve vaardigheden
  - tekortkomingen leren aanvaarden
  - zelfstandigheid stimuleren
- Bij de keuze en de uitvoering van een werkstuk rekening houden met o.a.:
  - originaliteit
  - functionaliteit
  - gebruiksvriendelijkheid
  - commercialisering
  - milieu, veiligheid en ergonomische aspecten

In uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering tot de bepaling van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen van de eerste graad van het secundair onderwijs (d.d. 20 juni 1996) dient een bijdrage te worden geleverd om via de TV en PV Kleding vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen na te streven.

**Milieu-
educatie**

VM10	Door een eenvoudig kwalitatief en kwantitatief onderzoek aantonen welke afvalstoffen in de eigen leefomgeving worden voortgebracht.
VM11	Illustreeren dat zij door het voorkomen van afval en recycleren, kunnen bijdragen tot het toepassen en beperken van de afvalproductie.

Leren leren

VL1	Losse gegevens ordenen door gepast gebruik te maken van memo- technische middelen.
VL3	Samenhangende informatie inhoudelijk begrijpen en analyseren door de betekenis van woorden, begrippen en zinnen en waar mogelijk, de context af te leiden.
VL6	Bij het oplossen van problemen: - een probleem herformuleren; - onder begeleiding een oplossing bedenken en verwoorden
VL8	Informatiebronnen op een verantwoorde manier raadplegen: - inhoudstafel en register gebruiken; - elementen uit audio- visuele en geschreven media gebruiken; - een documentatiecentrum of bibliotheek raadplegen.
VL10	De eigen werkwijze vergelijken met die van anderen, nagaan waarom er iets fout is gegaan en hoe dit kan vermeden worden.
VL11	Bereid zijn zelf naar oplossingen te zoeken en durven leer- en studeerproblemen te signaleren en uitleg of hulp te vragen.
VL12	Bereid zijn ordelijk, systematisch en regelmatig te werken.
VL15	Bereid zijn een onbevooroordeelde houding aan te nemen tegenover studierichtingen

**Sociale
vaardigheden**

VS2	Respect en waardering voor anderen opbrengen; de eigenheid van medeleerlingen accepteren en waarderen.
VS3	Zich dienstvaardig tegenover anderen opstellen; medeleerlingen bijstaan bij schooltaken en activiteiten.
VS4	Om hulp vragen en dankbaarheid tonen in probleemsituaties.
VS14	In groepsdiscussie hun mening weergeven, handhaven en bijsturen.

moeilijkheidsgraad voor die bepaalde groep leerlingen, en streven naar een realiseerbaar en haalbaar niveau.

- De leerlingen zelf naar oplossingen laten zoeken voor een probleem, hun creativiteit vorm laten geven door in verschillende materialen te ontwerpen, te schetsen, uit te werken en collages te realiseren.
- Met verschillende kwaliteiten van materialen werken waardoor de leerlingen ervaren dat de kwaliteit wel degelijk een verschil uitmaakt in het eindresultaat en in de prijs van het produkt.
- Werkstukken realiseren waarbij de verhouding prijs-kwaliteit realistisch is.

- De leerinhouden op een eenvoudige en aanschouwelijke manier aanbrenge, kort en gestructureerd, aangepast aan het niveau van de leerlingen.
- Voor het uitvoeren van bepaalde opdrachten gedifferentieerd werken en indien nodig van uitbreidingstaken voorzien.
- In de mate van het mogelijke didactische uitstappen organiseren met als doel de realiteit kritisch te verkennen.
- Samenwerking en overleg met andere vakken zoals Plastische Opvoeding, Nederlands ea. bevordert de teamgeest en de creativiteit.
- Een eenvoudig computerprogramma gebruiken voor toepassingen die binnen de mogelijkheden van de leerlingen liggen.
- Inspelen op toevallige leermomenten en negatieve resultaten ombuigen tot een positief gebeuren.
- De praktijk is hoofdzakelijk gericht op een kennismaken met de diverse aspecten en mogelijkheden van het beroep.
- De basistechnieken dienen niet tenvolle beheerst te zijn en de werkstukken moeten niet in de perfectie afgewerkt te zijn. Men dient de nadruk te leggen op de verschillende werkwijzen, het gebruik en onderhoud van materiaal en materieel.
- De werkstukken behandelen in stijgende moeilijkheidsgraad, rekening houdend met het niveau van de leerlingengroep.
- Al deze elementen dragen bij tot de ontplooiing, de creativiteit, het leren probleemoplossend denken en handelen van de leerling. Ze geven de mogelijkheden binnen de sector kleding een extra dimensie.

Om het leerproces zo optimaal mogelijk te organiseren vraagt het zowel van het lerarenteam als van de schoolorganisatie de nodige flexibiliteit.

Het technisch vak vormt een geheel met het praktijkvak, het is dan ook evident dat dit door dezelfde leerkracht wordt gegeven .

Het is aan te raden de negen lessen in blok te voorzien in een min. van drie en een max. van vijf uur gespreid over twee of drie dagen.

Een jaarplan verdeelt de leerinhouden over 25 à 28 weken.

Het is niet noodzakelijk de volgorde zoals aangegeven in hoofdstuk 7 over te nemen en in analoge lesonderwerpen om te zetten. Dit laat toe om diverse aspecten van PV en TV aan bod te laten komen en ze zo creatief mogelijk te benaderen.

Het is aangewezen een aantal lessen voor te behouden voor onvoorziene omstandigheden, uitbreiding of verdieping van de leerstof.

In het kader van vakgroepwerking kunnen naargelang de behoefte verschillende onderwerpen aan bod komen. Bij wijze van suggestie volgen enkele onderwerpen:

- opmaken jaarplanning
- gebruik maken van uniforme vakterminologie
- inhoud en structuur van de leerlingencursus
- manier van evalueren, opstellen van evaluatiecriteria en kwaliteit van de vraagstelling
- prioriteiten vastleggen bij het concretiseren van de leerplannen
- didactische werkvormen
- vakoverschrijdend werken
- gebruik en inrichting van vaklokalen
- opstellen werkplaatsreglement
- organiseren opendeur
- andere activiteiten

Overleg met de collega's van de tweede graad is nodig.

5 Fabricagedocumenten gebruikt in de studierichting kleding:

1 Productanalyse

Bestudeert de samenstelling van een product in al zijn samenstellende elementen:

- delen;
- onderdelen;
- toebehoren;
- gebruikte machines.

2 Fabricageschema

Geeft een schematische voorstelling van het fabricagegebeuren, de aard en het aantal uit te voeren activiteiten.

3 Methodebeschrijving

Geeft aan hoe de werkpost kan ingericht worden en hoe de bewerking stap voor stap wordt uitgevoerd. Technische tekeningen illustreren de werkwijze. Is een nuttig document bij het geven van een instructie.

4 Werkinstructie

De ontleding van de opeenvolgende deelbewerkingen, het aangeven van kritische punten, de vooropgestelde kwaliteitseisen en tolerantie.

5 Werkstroomanalyse

Is een chronologische beschrijving of een zeer fijne registratie van de opeenvolgende activiteiten.

Het geeft stap voor stap weer wat er eigenlijk aan het product gebeurt. Elke nieuwe bewerking voegt iets toe aan wat bestond.

6 Werkpostontleding

De schets van de onderdelen nodig voor de bewerking.
Checklists.

7 Afwerkingsanalyse

Vastleggen van de manier van afwerken.
Keuze uit of aanvulling van de aanwezige afwerkingsdossiers.

8 Kostprijsberekening van de grondstoffen

Hulp om makkelijk de kostprijs van de benodigheden,... te berekenen.

Het is wenselijk bij het opstellen van de evaluatiecriteria de volgorde van de fabricagedocumenten te hanteren en de criteria uit te werken, aangepast aan de doelgroep leerlingen.

6 LEERPLANDOELSTELLINGEN LEERINHOUDEN PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN PV en TV MODE

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
1 Praktische voorbeelden kunnen opnoemen die beantwoorden en aansluiten aan de interesses en de leefwereld van de jongeren.	Persoonlijke ontwikkeling: - kledij - leefruimte - vrijetijdsbesteding - sociale contacten - activiteiten - interesses	Vanuit de leefwereld van de jongeren en hun concrete behoeftes actief zoeken naar thema's. Minstens drie thema's uitwerken. Verschillende werkstukken binnen één thema uitwerken en variaties hierop mogelijk laten.
2 Uit de voorbeelden thema's bedenken, oplossingen zoeken, standpunten verdedigen, en in overleg thema's kiezen.	Leefruimte- inrichting/decoratie tienerkamer - aankleden woonkamer/slaapkamer - inrichten babykamer: -toebehoren - speelgoed Vrijetijdsbesteding: - hobby's - reizen, film, toneel, muziek, Sociale contacten: - vriendenkring, - sportclub. - buurt	Werkstukken kiezen uit een zo ruim mogelijk aanbod, ook niet- kledingstukken. Inspelen op bepaalde evenementen, periodes, gebeurtenissen die van belang zijn in hun ontwikkeling en realiseerbaar zijn. Aan de hand van video, foto's, tijdschriften media, reclame, computer, via internet, cd rom.
3 In verband met de gekozen thema's een documentatiemap aanleggen.	Informatie: 1- raadplegen: tijdschriften, modebladen, reclame, etalage's; 2- verzamelen: naar de vorm, model, kleur, stof; 3- ordenen: naargelang de moeilijkheidsgraad.	De leerlingen begeleiden en stimuleren in hun zoektocht naar informatie
4 Inzien dat mode zich in veel meer vertaald dan alleen maar kledij.	Factoren die de mode beïnvloeden: cultuur, godsdienst, leeftijd, seizoen, budget.	Aan de hand van video, foto's, tijdschriften media, reclame, computer, via internet, cd rom.

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
5 Eigen inspiratie en creativiteit omzetten in een eenvoudig ontwerp van het beoogde thema.	Schetsen knippen, plakken, collage verschillende materialen, stoffen.	Alle gegevens samenbrengen in een geheel en het thema creatief weergeven.
6 Het ontwerp op een originele en decoratieve manier voorstellen.	Als decoratief element: - twee-of driedimensionele compositie - sfeerbeeld	
7 Uit het thema een werkstuk(ken) kiezen en verantwoorden.	Naargelang:- doel - originaliteit - materiaal, stof - prijs - uitvoerbaarheid	Rekening houden met het commercieel aspect; de verhouding prijs/kwaliteit; gebruiksvriendelijkheid, draagcomfort.
8 De verschillende materialen ontdekken en hun keuze verantwoorden. Etiketten en labels kunnen lezen en verklaren	Materialen kiezen: - soorten - eigenschappen - prijs/kwaliteit - onderhoud - verwerkbaarheid - verkoop - realiseerbaarheid Analyse vezeltabel, onderscheid etiketten, labels.	Verschillende materialen en hun eigenschappen ontdekken. Inzien dat kleuren en afwerkingen soms tot totaal andere resultaten kunnen leiden. Verschillende gebruikte grondstoffen beschrijven en het onderhoud hieruit afleiden. Eenvoudig weefselonderzoek uitvoeren. Soorten etiketten en labels vergelijken naar onderhoud en gebruik.
9 Een goede zit-stand houding kunnen aantonen en enkele vb. van klachten opnoemen. Verantwoord en milieubewust omgaan met stoffen, materialen en producten.	Ergonomie integreren in het beroepenveld. Sorteren, selecteren, recycleren.	Aandacht voor een verantwoorde houding bij alle uit te voeren activiteiten. Aandacht voor het milieu door materialen te kiezen waarbij het milieu gerespecteerd wordt.
10 De opeenvolgende stappen om het werkstuk te realiseren verwoorden.	- de vorm opzoeken -het patroon tekenen -knippen afwerken	Samen met de leerlingen de criteria vastleggen en bespreken aan welke minimale vereisten het werkstuk moet voldoen.

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
11 Inzien waarom het resultaat en de manier waarop men hiertoe komt van belang is.	In gebruik nemen:- evalueren en eventueel bijsturen; - presenteren	Verschillende technieken om een werkstuk af te werken met elkaar vergelijken en toepassen.
12 De verschillende mogelijkheden om een patroon te bekomen kennen en de keuze ervan verantwoorden.	Patronen:- kopen - overnemen - zelf tekenen	De verschillende manieren om tot een patroon te komen toepassen.op de werkstukken
13 Werkstukken kunnen ontleden om tot een patroon te komen	Vormen ontleden en benoemen	Delen leren schetsen om inzicht te krijgen in de patroonvormen.
14 Een eenvoudige technische tekening kunnen lezen.	Verschillende tekeningen analyseren. Soorten symbolen, maataanduidingen lezen.	De gekende basisprincipes van technisch tekenen (cfr.technologische opvoeding) gebruiken als uitgangspunt om de technische tekening van een patroon te lezen en te tekenen
15 Eenvoudige symbolen kennen en gebruiken in een patroon. Benoemen en coderen van de delen.	Symbolen met betrekking tot: - averechts/rechts - vouw - draadrichtingen - maten	Aanduiden en toepassen op het patroon.
16 Door middel van het juiste gereedschap een eenvoudig patroon kunnen tekenen	Gebruiken van:- potlood; - gom; - meetlat; - tekendriehoek, passer; - eventueel met computer	Leren werken met een eenvoudig tekenprogramma,Cad, robodraw.
17 Eenvoudige modeldetails kunnen wijzigen en aanpassen op het patroon.	stiksels, naden, sierstiksels, kleuren.	Details opzoeken in verschillende vb.en wijzigen in een patroon.

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
18 Snijpatroon leren opzoeken, de noodzaak van naadwaarden ontdekken en berekenen.	naden: doel soorten volgens afwerking	Belang van het bijhouden van de gegevens betreffende naadbreedte en kantafwerking. Referenties bijhouden: naadtype en schets, (manueel,computer).
19 Een snijpatroon leren tekenen, bekomen en waarderen.	- bijtekenen op de stof - bijtekenen aan het patroon; - voor-en nadelen	Aan de hand van de voor en nadelen leren een juiste keuze maken.
20 De hoeveelheid materiaal opzoeken en bepalen. De snijschikking kunnen schetsen. De technische tekening van een snijplan kunnen lezen.	- meten - uitrekenen - snijschikking zoeken op werkelijke grootte en schaal	Afhankelijk van het gekozen werkstuk. Aan de hand van een snijplan de tekeningen lezen en begrijpen. Uitgaand van de reële grootte, de schikking opzoeken en vastleggen in een verkleinde schets
21 Het verbruik en de hoeveelheid materiaal leren beoordelen en verantwoorden.	- verschillende stofbreedten - verschillende bedrukkingen - één stuk of meerdere	Door het individueel werk van de leerlingen te vergelijken en te bespreken de eigenschappen van een goede snijschikking leren kennen.
22 De aankoop van materiaal kunnen voorbereiden en verantwoorden.	Hierbij rekening houden met de - prijs/korting - kwaliteit - hoeveelheid - aantal	Vergelijkende studie van verschillende materialen, aangekocht in diverse handelszaken

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
23 Het materiaal snijklaar kunnen maken.	Materieel: - de draadrichting - bedrukking - vleug - het strijken	De verschillende materialen en mogelijke moeilijkheden vergelijken.
24 Aan de hand van het snijplan de delen van het patroon kunnen schikken op de stof.	Eenvoudige hulpmiddelen; naalden, spelden, loodjes.	Rekening houden met de stofkeuze Aangepaste en verantwoorde gereedschappen gebruiken. Aandacht voor veiligheid en ergonomie.
25 Eenvoudige werkstukken leren snijden.	Materieel: - schaar - werkwijze	Handgrepen demonstreren.
26 De voorbereiding van de delen uitvoeren.	Merken: - werkwijze - benodigdheden	Handgrepen demonstreren.
27 Gereedschappen en apparaten kunnen kiezen in functie van de afwerking van het werkstuk.	naaimachines strijkmaterieel kleefpers naaibenodigdheden	Documentatie raadplegen, didactische uitstappen organiseren.
28 Apparaten doelgericht en efficiënt leren gebruiken, met aandacht voor veiligheid en een goede werkhouding.	Door middel van gebruiksaanwijzingen de apparatuur leren:- kennen - benoemen - gebruiken - onderhouden	Om theoretische leerinhouden bij te brengen zoveel mogelijk uitgaan van de praktische oefeningen. Naargelang het probleem dat zich voordoet zal men dieper ingaan op de inhoud.

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN
29 Het functioneren en het tempo van de naaimachine onder controle leren houden	De onderdelen benoemen. De functies van de onderdelen herkennen. De coördinatie tussen ogen, handen en voeten door oefenen verwerven.	Handleiding van de fabrikant gebruiken. Uitgaan van het uitvoeren van werkstukken om de vaardigheden aan te leren. Ergonomie en veiligheid integreren
30 De naaimachine stikklaar kunnen maken.	De handelingen voor het bedraden in de juiste volgorde uitvoeren.	Handleiding van de fabrikant raadplegen. Toepassen en vergelijken. Aandacht voor veiligheid.
31 Naargelang het gebruikte materiaal de juiste steeklengte herkennen en kunnen instellen.	De instelling gebeurt in functie van het te verwerken materiaal: - lengte - verknoping - hechten	Handleiding van de fabrikant gebruiken. Aandacht voor veiligheid.
32 Het strijkmaterieel instellen.	De delen benoemen.	Handleiding van de fabrikant raadplegen. Aandacht voor veiligheid
33 De technieken noodzakelijk voor het uitvoeren van de werkstukken kunnen aanwenden.	De technieken aanwenden en aan de hand van de werkstukken kunnen afleiden: - recht stikken - zig-zag - overlock - zomen - afbiezen	De afwerking kan gebeuren in stijgende vorm van moeilijkheidsgraad.
34 De fabricagedocumenten kunnen lezen en stap voor stap uitvoeren.	Realiseren aan de hand van fabricagedocumenten	De fabricagedocumenten worden ter beschikking gesteld aan de leerlingen en eventueel aangevuld

LEERPLANDOELSTELLINGEN	LEERINHOUDEN	PEDAGOGISCH DIDACTISCHE WENKEN			
35 De werkstukken kunnen evalueren.	Nagaan of de vooropgestelde criteria ingevuld zijn.	Het product evalueren door zelfevaluatie. Het opsporen van oorzaken van fouten en bijsturen door productevaluatie.			
36 Het werkstuk presenteren en in gebruik nemen.	Het gerealiseerde werkstuk zo realistisch mogelijk voorstellen , gebruiken, dragen of presenteren	Het werkstuk voorstellen, gebruiken of presenteren in functie van de doelstelling.			
37 Etaleren en presenteren.	Rekening houden met elementen die aan bod komen in de verkoop:- etaleren - creativiteit - presenteren - prijs/kwaliteit - verpakking - klantenbinding	Bij het presenteren van het werkstuk andere vakken betrekken en gebruik maken van de mogelijkheden die de kledingsector bieden			
38 Kennismaken met de diverse beroepen, van ontwerpen naar productie tot verkopen. 39 Zich een beeld kunnen vormen van de opleidingsmogelijkheden.	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="887 786 1084 1082"> CONFECTIE Stileren modelleren patroon tekenen stikster, strijkster management atelierleider computeranalist management atelierleider </td> <td data-bbox="1106 786 1330 903"> ZELFSTANDIG NAAISTER maatkleding specifieke kleding </td> <td data-bbox="1352 786 1478 962"> VERKOOP etalage decoratie retouche verkoper detaillist </td> </tr> </table> Schema van de structuur van de opleidingsmogelijkheden.	CONFECTIE Stileren modelleren patroon tekenen stikster, strijkster management atelierleider computeranalist management atelierleider	ZELFSTANDIG NAAISTER maatkleding specifieke kleding	VERKOOP etalage decoratie retouche verkoper detaillist	Didactische uitstappen, kennismaking met de diverse mogelijkheden, uitwisselen van ervaringen Kennismaking met de opleidingsmogelijkheden.
CONFECTIE Stileren modelleren patroon tekenen stikster, strijkster management atelierleider computeranalist management atelierleider	ZELFSTANDIG NAAISTER maatkleding specifieke kleding	VERKOOP etalage decoratie retouche verkoper detaillist			

CHECKLIST VOOR DE MACHINES

1 - naaldsoort

2 - naaldinzet

3 - kleur garen

4 - bedrading

5 - proefstikken

6 - steeklengte

7 - steekbreedte

8 - spanning

9 - toevoegapparatuur

10 - houding aan de machine

11 - hoogte van de stoel

12 - lange haren samenbinden

13 - werkpostinrichting: alleen schaar op de juiste plaats

CHECKLIST VOOR DE STRIJKAPPARATUUR

- 1 - toevoegen van water in het reservoir of de generator**
- 2 - temperatuur instellen**
- 3 - inschakelen**
- 4 - stoomdruk van de generator**
- 5 - tijdstelling(kleefpers)**
- 6 - houding bij het strijken**

7 EVALUATIE

Evaluatie is een middel om te controleren in welke mate de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd zijn. Die informatie draagt ertoe bij om een beeld te vormen in welke mate de volgende aspecten verworven zijn:

- de leerinhouden* met o.a.:
- de graad van originaliteit
  - de functionaliteit
  - de gebruiksvriendelijkheid
  - commercialisering
  - milieuvriendelijkheid
- de attitudes* zoals:
- zelfstandigheid
  - verantwoordelijkheid
  - doorzetting
  - respect
  - orde, netheid
  - flexibiliteit
  - sociale en communicatieve vaardigheden...

Daarnaast evalueert de leerkracht zijn didactische aanpak.

Volgende elementen worden kritisch bekeken:

- de keuze van het onderwerp
- de duidelijkheid van de opdrachten
- het gebruikte materiaal
- didactische werkvormen

Door de leerlingen zelf te laten nagaan in welke mate het werkstuk aan de gestelde eisen voldoet, leren ze zichzelf beoordelen. Dit in het perspectief van een later beroep, een fundamentele instelling.

Door het bespreken en evalueren van de resultaten van zichzelf en anderen, leren ze terzelfdertijd toleranter zijn ten opzichte van andere leerlingen.

Het evalueren van vaardigheden is gebaseerd op deeltaken, oefeningen die geformuleerd zijn in onderdelen van de totale uitvoering.

Opdrachten die cognitieve doelstellingen evalueren moeten concreet geformuleerd zijn en zoveel mogelijk uitgaan van de praktische kennis en vaardigheden.

Bij het organiseren van toetsen is het belangrijk de leerlingen te informeren over de wijze waarop dit zal gebeuren (analoog aan de oefenvorm).

Dagelijks werk

Het dagelijks werk wordt permanent en dagelijks geëvalueerd. Hierbij worden zowel kennis, vaardigheden als attitudes beoordeeld. Deze beoordeling moet gezien worden als een element van het leerproces. De leerlingen moeten kunnen leren uit de evaluatie. Zij moeten naargelang de situatie, individueel of klassikaal ingelicht worden over het bereikte kennisniveau, de kwaliteit van hun werk en hun gedragingen. Feedback in de positieve zin is dan ook noodzakelijk.

Afhankelijk van de aard van de doelstellingen kan het dagelijks werk geëvalueerd worden door:

- algemene observatie
- klas- en huistaken
- klassikale en individuele opdrachten
- praktische oefeningen
- occasionele, mondelinge en schriftelijke beurten
- herhalen van grotere leerstofgehelen. Een leerling die spontaan actief en in stijgende lijn evolueert, voldoet aan de verwachtingen en heeft op een positieve manier het leerproces doorlopen.
- Het beoordelen van attitudes gebeurt bij voorkeur aan de hand van leerlinggerichte en geschreven commentaar of op basis van een plus+ min- schaal vb. de driepunten of vierpunten schaal. Het

resultaat van de behaalde plus en min scores wordt regelmatig omgezet in een leerlinggerichte geschreven commentaar.

8 MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

PV EN TV KLEDING

De leraar dient te kunnen beschikken over een ruim lokaal dat kan ingedeeld worden in een zone voor praktijk en een zone voor de theorie en de presentatie.

Beide zones worden uitgerust met de meest elementaire nutsvoorzieningen.

Volgende uitrusting dient in de school aanwezig te zijn:

- tv toestel
- video
- projectiescherm
- p.c + printer voorzien van een aangepast eenvoudig teken- en tekstverwerkingsprogramma

1 Praktijkgedeelte

- klein werkmateriaal
- naaimachine met borduurmogelijkheden
- overlock
- strijktafel
- strijkplank, mouwplank
- stoomstrijkijzer
- naaibenodigheden
- toebehoren zoals
  - kerftang
  - kleermakerskrijt en krijtscherper
  - klemmen, gewichten
  - weversloupe
  - rokafronder

Het aantal beschikbare voorzieningen is afhankelijk van het aantal leerlingen.

2 Theorie en presentatiegedeelte

- voldoende grote verplaatsbare werktafels;
- grote spiegel
- paspop
- klein werkmateriaal zoals; tekenmateriaal,
- prikbord
- bord
- documentatiemateriaal:- boeken en tijdschriften
  - modebladen
  - reclamebladen
  - video's in verband met mode, textielverwerking
  - stalen.

9 BIBLIOGRAFIE

Appliqueren, Algemene Technieken Katoeninstituut,Trends.
Bin. selectie van Belgische normen;T.T. IPB Antwerpen.
Boeken en artikels in verband met etaleren.
Coran, T., Textiel in het interieur Soft Furnishing, IPB Antwerpen.
Petra II mode en milieu. Dienst Europese projecten ,Koningsstraat 93 1000 Brussel.
Etitex, Textiel ABC,Plantijn Deurne.
Exploratie I, de wereld van de textielvezels Plantijn, Deurne.
Ireland P. Modetekenen, IPB Antwerpen.
Handleidingen van machines en apparaten.
Pluis het eens uit, Plantijn, Deurne.
Vakblad,Confectie.
Vakblad,Confection 2000.
Vakblad,Confectie-knipselkrant,IVOC.
Vakblad,Modis, Navetex.
Van der Meij.,Mens en mode getekend, IPB Antwerpen
Inspiratiehandboek voor een veilige, gezonde,toegankelijke en aantrekkelijke school VLOR

AUDIO-VISUELE MIDDELEN

De modemakers, IVOC
Cd-rom KT/C2001/ een leermiddel over de strategische veranderingen in de textiel-en kledingindustrie,
IVOC

NUTTIGE ADRESSEN

Algemeen Belgisch Vlasverbond, Oude Vestigingsstraat 15, 8500 Kortrijk, tel.056/ 22 02 61
Cobot, didactische illustratie en audio-visuele middelen, Poortakkerstraat 92, 9000 Gent
tel. 09/222 26 14
De Brug, Phoenixstraat1, 9000 Gent, tel.09/226 38 69
Etitex, Europees huis van Textiel en Kleding, Montoyerstraat 24,1000 Brussel, tel.02/238 10 11
IPB, Jezusstraat16, 2000 Antwerpen, tel. 03/232 88 55
IVOC, Instituut voor Vorming en Onderzoek in de Confectie, Montoyerstraat 31, 1000 Brussel
tel.02/5115350
Navetex, detailhandel-kleermakers, Spastraat 8, 1000 Brussel, tel.02/238 06 51
Provinciaal Instituut voor Milieu- educatie, Mechelsesteenweg 365, 2500 Lier
Provinciaal Veiligheidsinstituut,Jezusstraat 28, 2000 Antwerpen
Wools of New Zealand, R. Vandendriesschelaan 18, 1150 Brussel